

RINGOVENSTRAAT

ONTLEEND AAN HET STEENBAKKERSBEDRIJF

Arnold Fortuin

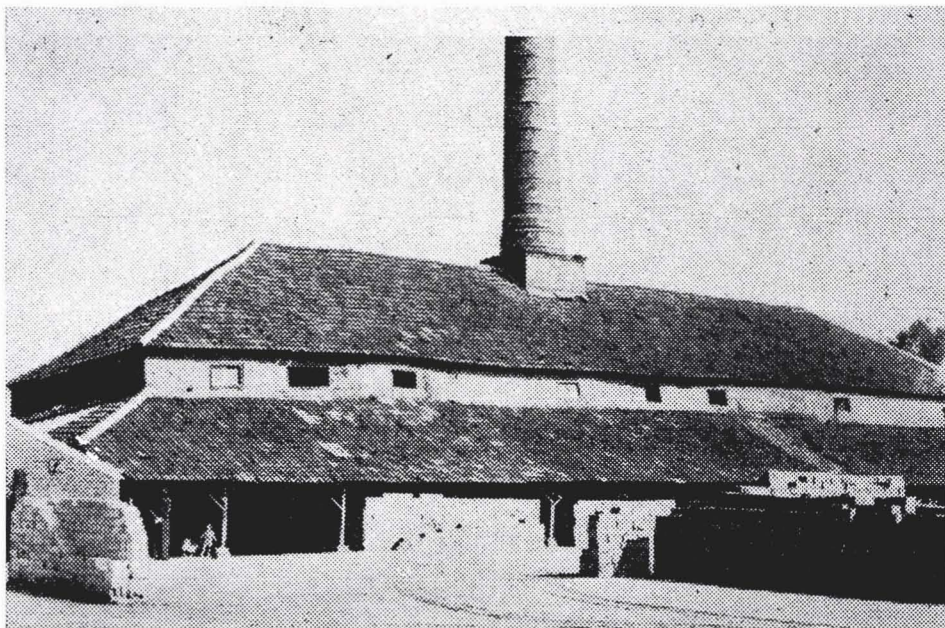
Met een gebroken koffiekopje in de hand hoor ik het de oude buurman nog zeggen: 'Smiet 't meer in 't Roberskom.' Vanaf het oude Vosta-veld aan de Steenweg liepen kleine, met klei volgepropte lorries op smalle spoorrails naar die diepe waterkom. Daarin werd soms ook afval gedumpt. Waar de klei voor was? Wie maakte zich daar als voetbalgek kind nou zorgen over? 'Daar bakken ze stenen van', zeiden fantasten. Wij wisten beter. In Enschede zat zand maar geen klei. Meester Vieker had toch gezegd dat stenen in de buurt van de Waal gebakken werden. Nou dan ...?

Vieker had ongelijk. Geen wonder, want hij kwam helemaal uit Lonneker. Bijna onder onze neus werden wel degelijk stenen gebakken. Het Schreurserve, na de Steenweg-periode het nieuwe Vosta-veld, leverde de klei; dichtbij stond een ring-oven werden gebakken. eigen steenbakkerij met nu als een museum nog de Enschedese ringoven vanaf de Leemkuilstraat Schreursweg, sinds 1928 zijn naam. Zo'n ringoven was in de twintiger jaren van de vorige eeuw een soort revolutie. Stenen bak je in ovens. Dat doen ze al eeuwen zo. Je hebt veldovens, vlamovens, gasovens. De ringoven of Hoffmann-oven uit 1858 liep rond; latere ringovens, zoals in Enschede, waren schalmvormig, bestonden uit een aantal kamers en waren afgedekt met een tongewelf. De met fijne steenkool verhitte ringoven was continu in bedrijf met een dagproductie van 15.000 tot 20.000 stenen.

In november 1928 moest de gemeenteraad kiezen uit twee namen: de *Drie-Klezoorstraat* of de *Ringovenstraat*. De naam *Drie-Klezoorstraat*, genoemd naar een steenmaat die in gebruik was bij het bouwbedrijf en de steenbakkerij, viel af omdat maar weinig mensen de betekenis van de naam kenden, die voor buitenstaanders ook nog eens moeilijk uit te spreken zou zijn. Daar kwam nog bij dat een klungel van een metselaar ook een 'Drie Klezoor' werd genoemd.

*Straatnaam
als spiegel
van historie*

oven waar bouwstenen Enschede had er zijn een ringoven, zoals die te zien is in Losser. Aan dankt de Ringovenstraat, noordwaarts tot de

Een ringoven of Hoffmann-oven

Uit: G.C. Kneppers e.a. *Bouwmaterialen en hun toepassing* (1963)